

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ КІНОДИСКУРСУ

Кінематограф відіграє важливу роль в житті кожного та являється засобом розкриття етнокультурної специфіки нації. Саме тому перед сучасним перекладачем постає проблема адаптації кінотекстів для глядача. Різні аспекти (такі як жанрова варіативність, культурні традиції, історико-географічні фактори тощо) ускладнюють процес перекладу та його якість,

У процесі перекладу фільму перед перекладачем постає багато завдань, зокрема, вибір стратегій і тактик для відтворення та адаптування реалій до культурних стереотипів глядача, безеквівалентної лексики, інтертекстуальних елементів. На думку Ю. Лотмана, окрім лінгвістичних, перекладач має справу і з проблемами технічного характеру. Це однозначно впливає на рівень еквівалентності та адекватності перекладу, а також його технічного відтворення на екрані, тобто, синхронності артикуляції акторів та реплік дублерів, що, відповідно, призводить до скорочення та додавання фраз [7, с. 315-323]. Також постає завдання передати глядачеві задум автора, який відображений не лише в словах, а і у вербальному мовленні, титрах, піснях, настрої гри акторів, артикуляції [1, с. 116].

Важливо враховувати цільову аудиторію, відтворювати специфічний гумор, сленг, жаргонізми, збалансований рівень вульгарності. Адже головним критерієм успішного кіноперекладу є його близькість глядачеві. В. Красних вважає, що еквівалентність, відходить на другий план, а основним завданням є адекватна передача змістового наповнення фільму [6, с. 7-40].

При перекладі кінотексту перекладач повинен передати не лише синтаксичну та семантичну структури, а й функціональний та прагматичний аспекти [4, с. 44-58]. Саме тому, дослівний переклад не може повноцінно передати весь зміст. Г. Денисова найбільшою проблемою вважає визначення можливостей граничного рівня адаптації тексту до іншомовної культури, де існує інша система цінностей та понять, що спричиняє втрати у сприйнятті чужої лінгвокультури [5, с. 155].

Ще однією важливою і можливо найскладнішою частиною перекладу кінострічки є адаптація її назви. Переклад назви фільму порівнюють з перекладом прислів'їв, фразеологізмів та афоризмів. Часто переклад назви виконується в кінці перекладу скрипту. Окрім уміння точно передавати всі власні назви, прізвища, імена, назви журналів, топонімічні назви, основною метою роботи перекладача є дотримання жанрової цілісності і стилю. Наприклад документальні та науково-фантастичні фільми. Для їх перекладу не достатньо базових знань, навіть для досвідчених перекладачів, адже такі жанри містять багато наукової та конкретно галузевої термінології (економіки, медицини, інформаційних технологій).

М. Берді запропонував класифікацію 5 основних видів кіноперекладу:

1) *Озвучення фільму одним актором* зі збереженням оригінальної звукової доріжки.

2) *Робота синхронного перекладача.* Так званий переклад «з листа», коли перекладач змушений якомога точніше передати зміст, без попереднього перегляду.

3) *Озвучення фільму двома акторами,* різної статі, зі зберіганням оригінальну доріжки.

4) *Використання титрів при повному збереженні оригінального звукового ряду.* Перегляд фільму на мові оригіналу з субтитрами.

5) *Повний дубляж фільму.* Кінострічку озвучує команда акторів. В такому випадку значно скорочується оригінал, для максимального співпадіння з репліками мовою перекладу [3, с. 57].

Можна зробити висновок, що перед перекладознавцями та перекладачами постають такі проблеми перекладу кінематографа: вибір стратегій для адаптації реалій мови оригіналу на мову перекладу, врахування інтертекстуальних елементів, переклад пейоративної та безеквівалентної лексики, засобів створення гумористичного ефекту, переклад назв кінофільмів, особливості перекладу фільмів із субтитрами, етнічних так культурних явищ, дотримання стильових рамок та жанрової цілісності. Складний процес дублювання фільмів та їх успіх у кінопрокаті ґрунтується та залежить від адекватності перекладу. Саме тому ця сфера потребує детального дослідження для досягнення вищого рівня кіноперекладів та сприяти розвитку кіномистецтва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеева И.С. (2005). Профессиональный тренинг переводчика: Учеб. пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. СПб. : Союз, 288 с.

2. Алимов В.В. (2005). Интерференция в переводе (на материале профессионально ориентированной межкультурной коммуникации и перевода в сфере профессиональной коммуникации): Учебное пособие. КомКнига, 232 с.

3. Берди М. Л. (2005). Киноперевод: мало что от Бога, много чего от Гоблина. «Круглый стол» в редакции «Мостов». Вып. 4(8). С. 57.

4. Горшкова В. Е. (2006). Перевод в кино. Иркутск: МИГЛУ, 278 с.

5. Денисова Г. (2006). Чужой среди своих: к вопросу о переводе художественных фильмов и их восприятии в рамках иноязычного культурного пространства. *Университетское переводоведение.* Вып. 7. С. 155.

6. Красных В. К. (2003). «Свой» среди «чужих»: миф или реальность? М. : Гнозис, 375 с.

7. Лотман Ю. М. (1998). Семиотика кино и проблемы киноэстетики. *Об искусстве.* СПб. : Искусство-СПБ. С. 315-323.